

Прича о младима – Бранислав Банковић

ЉУБАВНИ ГРАФИТ

Млад човек је увек у дисхармонији са људима који га окружују. Збуњен пред материјалним захтевима искомплексираног друштва у које би требало да се уклопи. Тако несхваћена деца постају несрећни људи у јаловом покушају да направе компромис са светом.

Милан је био искрен и духовит младић који се издвајао својом појавом као болећиво доброћудан. Док су његови вршњаци мислили како је живот неподношљив он је знао да су људи ти који га чине неподношљивим. Свирао је гитару, играо кошарку и излазио викендом у дискотеку. Тражио је лепоту живота свуда око себе као једноставно и једино могуће схватање окружења. Безрезервно је веровао у оно што је природно и добро. Да га обори с ногу могла је само девојка дечјег, готово наивног лица. Насмејана, пријатна и надасве искрена. Да би му се свидела морао је да види њено право лице, без маске и са што мање шминке. Да буде нешто више од *слике са профила*.

Сваког дана је младић прелазио преко педесет километара на путу до школе и назад. Будући да је средњошколац мењао два превоза у току дана на том путу је сретао много људи, недељно преко хиљаду. Све у свему двадесетак женских ликова сваког дана. Потпуно нових. Само две до три су деловале донекле привлачно. Све остале су биле исфолиране, подељене у две групе: *лоше исфолиране* и *супер исфолиране*. Када је овај свет престао да буде по његовој мери он је престао да му се обраћа. Напустио је друштвене мреже и пронашао допунски посао за цепарац. Био је то рад на бензинској пумпи после школе. Убеђен у то, да није он у хаосу већ све око њега, живео је сасвим мирно у свом свету док једног дана црвена фолцика

није изронила из облака прашине.

Јована је имала петнаест година, дугу косу и црне очи. Ишла је у прву годину средње школе у коју је ишао и Милан, само он то тада није знао. Седела је на задњем седишту у аутомобилу свог оца са слушалицама на глави и косом везаном у коњски реп. На себи је имала патике, излизане фармерке и карирану кошуљу поврнутих рукава. Тог јесењег поподнева, два странца била су најближа једно другом. Делило их је само напукло стакло са траговима кише. Заљубио се до ушију. Девојка је нешто певушила и тресла се у ритму музике са телефона. Њене усне су се мицале на неки заиста посебан начин, лево десно, горе доле, док је њен језик као весела јагода поскакивао по белим диркама. Е, то га је збиља оборило с ногу. Деловала је тако наивно да је одмах схватио како је то најлепша девојка на целом свету и у њој препознао сигуран лек за своју самоћу. Од тог тренутка његов живот је био осуђен на агонију. Какав бедак стајати поред тако лепе девојке у радном оделу са пиштољем за точење горива у руци. Шта рећи, а не бити смешан? Како пољубити те усне? Ништа од тога. Није га чак ни приметила све док њен отац није повикао, „Каква будала, уместо да опере стакла он шкраба по њима.“ Тада се Јована окренула и угледала траг који је Милан оставио прстима на задњем ветробрану. Био је то круг и у њему тачка. Није видела лице младића али јој се знак допао.

Био је то почетак приче коју сам желео да напишем. Већ дужи време намеравам да скројим једну љубавну причу. Многе конкурсе сам због тога пропустио, посебно оне који су за тему имали љубав. Просто се нисам усуђивао да напишем праву љубавну причу. Шта значи то права? Већина оних које сам прочитао деловале су ми извештачено и некако 'набуцено' ако разумете шта хоћу да кажем. Бирао сам речи тек да навестим слутњу и лутања које имају да дођу. У стварном животу је све једноставније и са мање трикова.

Битно је само да постоји 'хемија'. "Тата, напиши модерну причу," рекла је моја ћерка, иначе тинејџерка, „ко се данас још вози фиџакером и носи шешире“. Наравно била је у праву, али како то да урадим. Да би се момак и девојка 'смували' они морају прво да се упознају.

Било је немогуће да дечко покуца на прозор и упита: - „Извини много ми се свиђаш, имаш тако лепе усне и радо бих те пољубио. Могоао бих да те љубим до краја свог живота. Кад можемо да почнемо?“ Испао би будала и пред Јованом и пред читаоцима. То једноставно није ишло. Нема смисла. Могоао је он њу да замоли, држећи у руци флашу вина: - „Госпођице, убићу се ако одбијете да ми позирате. Никад у животу нисам видео такав профил.“ Али у неком другом свету и на другом месту. Овако, са гуменим чизмама и масним качкетом на глави испод којег се крила нејасна намера, није имао никакве шансе. Шта год да каже она би погледала кроз њега незаинтересовано. Знао је и сам да реченица типа: „Ја сам Милан и трећа сам година средње школе у Паланци“ – звучи, у најмању руку, јадно. Могоао је да упери пиштољ према њој и запрети; - „ако ми не даш свој број телефона полићу се бензином и упалити.“ Испао би манијак и завршио на психијатрији. У датим околностима (време, место и гардероба) он није имао ни изглед ни личност да добаца даље од напаљеног кретена. Најтежа ствар јесте довести девојку и момка до тачке да се упознају. Било шта да уради не би му дала свој број телефона. Sorry матори. Само би све дубље падао у очај.

Два дана касније на великом одмору Милан је спазио Јовану у дворишту своје школе. Овога пута није оклевао. Пошао је за њом. Црвену дуксерицу и сиве најке пратио је кроз гужву све до физкултурне сале. Она је имала час физичког, а он се увукао у свлачионицу и извукао телефон из њеног ранца. Десет минута касније већ је био у канцеларији директора шко-

ле. Дежурни професор га је *нахватио* у женској свлачионици. Уследила је пријава за крађу. Позван је разредни старешина да обавести родитеље. Момак је кажњен са укором и премештен у друго одељење. Сада су Јована и он били у супротним сменама. То су биле лоше вести. Добра је била та да је имао њен број телефона. Није се потрудио да буде обазрив како би избегао нове невоље. Још исте ноћи јој је послао поруку: *Ја сам онај који је покушао да ти украде телефон. Желим твој број још од оног дана када сам те први пут видео на бензинској пумпи. Испало је мало глупаво, али мени је то ок. Јави се. Ђ.*

Следећег дана Јована је упознала своје друштво, скромно само на речима, са садржајем поруке коју је добила од лопова из трећег пет о коме је брујала цела школа. Дечаци су причали за њега да је кул момак који добро игра баскет. Девојчице су биле обазривије. Сложиле су се око тога да добро изгледа, али је њима цела та ствар ипак била *некако слатка*. Јована је закључила да треба да се заштити и оградиле се поруком: *Е! Жао ми је што си се истриповео. Не желим да се због тога осећам грозно. Капираш? И шта ти значи она жврљотина на колима?* Милан се одмах, и то претерано, обрадовао одговору који је добио. Сркао је тај еликсир и пунио се њиме као свилени балон летећи све више и више. Написао је подужи литерални састав на тему *Одлуке које су ме покидале* и послао Јовани на вибер. Писао је о томе како му је драго што му се она јавила. Објашњавао јој је нашироко да нема разлога да се осећа лоше због њега. Надугачко је описао како му је супер у новом разреду и да му једино смета то што више нису у истој смени. Да су му другови *до јаја* и да му је нова разредна *кева*. Једино није изнео своје намере да заједно изађу на пиће.

Сутрадан пре школе Јованине другарице су вртеле на-мрштена лица над садржајем поруке.

Људи вам увек све покваре.

За то време момак је све дубље тонуо у очај. Допузео је

до момента када се не може волети више. Оно, кад мислиш да си другачији од других, а ниси. Дани су пролазили, а одговор није стизао. На инстаграму су се појавили коментари како ће Јована да пере шофершајбне за бакшиш. Гулио је он тако друго полугодиште у последњој клупи са неким понављачем који је имао екипу за *блејање* и прављење проблема. Објашњење да је избачен из разреда јер је био заљубљен и несмотрен није *пило воду*. Момци су сконтали да је Лаки (дали су му и надимак) један од њих и одредили су, да му за викенд припреме ватрено крштење. План је био да свеже окречени зид исцртају графитима што су и учинили још исте ноћи. Камере постављене на улазу успеле су да ухвате само једног осумњиченог за ружење западног зида школе.

Погађате кога.

Тако је Лаки, грешник са лицем анђела, избачен из школе у Смедеревској Паланци и премештен у Сопот. Колебљив као старомодни верник са жуљем на души, момак кога је љубав ломила као прут и чије се достојанство кидало на фронтале, тонуо ја под оскудицом наде. Све ово му уопште није требало, а ништа од тога не би ни било да није био очајан због нове средине, неузвраћене љубави и попустљивости. Да му је барем Јована мало пажње пружио он би био другачији, али није и неће. Као што не би изашла са њим ни за сто година. Он је за њу лузер и то је чињеница, а познато је да су чињенице најтврдоглавије ствари на свету. Чак ни писац нема ту моћ, да измишља нове када старе постану неодговарајуће.

Рецимо, да је госпођица Јована одговорила овако. Не, идемо редом. Да је он имао прилику да јој јасно стави до знања због чега ради на пумпи и зашто је узео њен телефон; да није обичан лопов као што није ни просечан напаљени тинејџер. Какве су му даље намере. Да се осећа храбар и да се не каје. Да је дубоко свестан тога да не вози скупа кола и да се не креће у популарном друштву, али да због тога није несрећан. Да је

заљубљен и да живи свој сан. Да пати, да је срећан због тога и да се поноси, јер сам доноси своје одлуке. И да неће она да перестакла, он је тај који добровољно ради на пумпи. Она само да остане своја и да му одговори, али...

Можда би га саслушала. Схватила би да човек у љубави понекад чини глупости.

Или да је она њему рекла искрено колико јој је криво што се све одиграло на тако глуп начин и зашто се према њему понашала тако хладно; колико су јој се смучиле све те другарице које брбљају док четују, а тек момци који је окружују по клубовима а међу којима нема ниједног нормалног. Колико јој смета то друштво које мрзи њега, мрзе једни друге, а вероватно мрзе и њу. Колико је све то смара и колико јој је постало напорно да константно балансира на жици разапетој између жеља и обзира. Да је он једини који је видео без шминке у старим патикама и сестриној кошуљи, и коме се баш таква свидела. Како би силно желела да дође по њу и да је одведе до реке где би јој на миру објаснио онај знак нацртан на стаклу.

Да су се мували можда би се и смували, али они су тражили тајне пролазе. Они су лајковали, четовали, смарали, триповали, мумлали, чували, оговарали, фејковали, блејали и на крају се утопили у мору неспоразума. Не постоји пречица до срца као што нема ни зацртаног правца. Свуда је шума скривених стаза. И свака је права ако те нечему научи. Никада се нису упознали. Разишли су се као два воза који се мимоилазе. Иза њих је остала празнина која се временом увећавала. Јована је тог лета почела да се забавља са једним момком који је возио скупа кола и правио супер журке. Веровала је у добар провод. Сада завршава студије и спрема се за удају. Личи на фину чипку умазану ајваром. Милан је постао затворен, равнодушан и донекле округан као да се неке свети. Спустио је ограду око себе као визир да нико не сазна како му је. Неке ствари довољно је проживети само једном. Завршио је средњу

школу, а затим се запослио као точилац горива на бензинској пумпи. Све мање је мислио на жену свог живота. У слободно време се опијао са колегама с посла.

На зиду средње школе дуго је стајао исписан графит *Можда не знам шта је то љубав, али знам да има твоје лице*. У потпису, уместо имена, стајао је круг са тачком у средини. Онда су га одрасли прекречили бесмислом кроз који се крећу не желећи да нам покажу који је то прави пут који води до онога што се у њиховом свету зове срећа и испуњење, и чиме се то кидају невидљиве нити које човека претварају у марионету.

Ето зашто никад нисам написао љубавну причу. Не вреди, метафора је неизлечива.

О ПИСЦУ

Бранислав Банковић (Смедеревска Паланка, 1970) је завршио Богословски факултет у Београду. Пише прозу, есеје и путописе. Члан је књижевне заједнице Југославије. Приче су му објављене у периодици: *Књижевне новине*, *Стремљења*, *Звездани колодвор*, *Шумадијске метафоре*, *Бдење*, *Авлија*, *Суштина поетике*, *Кораца*, *Акт*, *Буктиња*, *Књижевне вертикале*, *Неказано*, *Сизиф*, као и на многобројним порталима: *Black Sheep*, *Хипербореа*, *Конкретно*, *Књижевност уживо* и др. Објавио је до сада два романа: *Ничија будала* (2015), *Болница у младој вароши* (2017). За прозна дела је више пута награђиван.

Живи и пише у Младеновцу.